

MYTEDRÆBER

De unge er vilde med fagbevægelsen

Af Gitte Redder | @GitteRedder

Onsdag den 21. oktober 2015, 05:00

Del:

Mere end otte ud af ti lønmodtagere under 30 år mener, at fagforeningerne er nødvendige for at varetage deres interesser, viser ny undersøgelse. Der ligger guld på gaden for fagbevægelsen, siger arbejdsmarkedsforsker. Samtidig viser undersøgelsen, at medlemmerne især ønsker turbo på fagbevægelsens kamp for et bedre arbejdsmiljø.

Unge vægter i dag solidaritet på arbejdspladsen langt højere, end de gjorde i 2002 - arkivfoto.

Foto: Scanpix/Henning Bagger

Jacob Devantier er i lære som cykelsmed på et københavnsk cykelværksted. Og den 23-årige lærling har meldt sig ind i Dansk Metal.

»Det bør da være en selvfølge, at man er medlem af en fagforening. Det giver jo ikke mening at lade være, når nu fagforeningen kan hjælpe en med alle mulige ting,« siger han.

I et halvt års tid fik Jacob Devantier den forkerte løn og havde også problemer med at få arbejdstøjet betalt. Fagforeningen hjalp ham med at få styr på begge dele.

»Så i mine øjne er det smart at være med i en fagforening,« fastslår lærlingen og tilføjer, at de fleste af hans jævnaldrende kammerater og kolleger også indbetaler til både a-kasse og fagforening.

Cykelsmedene i København er ikke de eneste unge, der har fået armene op i stedet for at vende tommelfingeren nedad til fagbevægelsen. Det store flertal af lønmodtagere under 30 år erklærer i dag, at fagforeningerne er nødvendige for at varetage lønmodtagernes interesser.

Danskerne er ikke individualister. De vil gerne

“ fagbevægelsen, men paradokset er, at mange melder sig ud.

Henning Jørgensen, arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet

Og i de senere år er der sket en markant stigning i antallet af unge lønmodtagere, der har fået øjnene op for værdien af fagbevægelsen, viser en ny omfattende undersøgelse fra Center for Arbejdsmarkedsforskning på Aalborg Universitet.

Unge har fået øjnene op for fagbevægelsens nødvendighed

Fagforeninger er nødvendige for varetagelsen af lønmodtagernes interesser. Procent af samtlige lønmodtagere mellem 21-30 år, der har svaret helt eller delvist enig.

[Udvalgt](#)

Kilde: Center for Arbejdsmarkedsforskning ved Aalborg Universitet, CARMA, i den såkaldte APL-undersøgelse (Arbejdsliv og Politik set i Lønmodtagerperspektiv). I alt har et repræsentativt udvalg af 7.057 personer i alderen 18 – 66 år på arbejdsmarkedet deltaget i undersøgelsen i 2014. Ud af dem var 205 personer mellem 21 – 30 år. I 2002-undersøgelsen deltog 301 lønmodtagere i alderen 21 – 30 år i undersøgelsen.

Tilbage i 2002 erklærede 69 procent af de unge fagforeningsmedlemmer, at fagforeninger er nødvendige for varetagelsen af lønmodtagernes interesser. I dag mener 82 procent af de unge, at fagforeninger er nødvendige.

Blandt unge lønmodtagere, der ikke er medlem af en fagforening svarer seks ud af ti, at fagbevægelsen er nødvendig.

Samtidig viser undersøgelsen, at de unge vægter solidaritet på arbejdspladsen langt højere i dag end i 2002. Dengang var det ikke en gang hver fjerde lønmodtager under 30 år, der begrundede sit fagforeningsmedlemskab med ønsket om at være solidarisk med sine kolleger. I dag er det næsten hver anden yngre lønmodtager, der pointerer, at solidariteten overfor arbejdskammeraterne er vigtig.

Guld på gaden

Arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet, professor Henning Jørgensen, mener, at

fagbevægelsens top bør klappe i hænderne over de unges holdning.

»Der ligger guld på gaden for fagbevægelsen. Når 60 procent af de unge lønmodtagere, der i dag ikke er organiserede i en fagforening, mener, at fagbevægelsen er nødvendig, så er det bare med at komme væk fra skrivebordene og ud på arbejdspladserne og samle guldet op. De unge er ikke fremmede for fagbevægelsen, så man skal ud og se dem i øjnene,« siger han.

Unge er blevet langt mere solidariske

Hvorfor er du medlem af din fagforening: For at være solidarisk med mine arbejdskammerater/kolleger

[Udvalgt](#)

Kilde: Center for Arbejdsmarkedsforskning ved Aalborg Universitet, CARMA, i den såkaldte APL-undersøgelse (Arbejdsliv og Politik set i Lønmodtagerperspektiv). I alt har et repræsentativt udvalg af 7.057 personer i alderen 18 – 66 år på arbejdsmarkedet deltaget i undersøgelsen i 2014. Ud af dem var 205 personer mellem 21 – 30 år. I 2002-undersøgelsen deltog 301 lønmodtagere i alderen 21 – 30 år i undersøgelsen.

Ligesom de unge cykelsmede i København melder sig ind i bundter i Dansk Metal, er der potentiale for tusindvis af nye medlemmer i 3F, HK, FOA og andre LO-forbund, pointerer arbejdsmarkedsforskeren.

»Kun 11 procent af de unge lønmodtagere, der i dag ikke er medlemmer af en fagforening, siger, at fagbevægelsen ikke er nødvendig. Det betyder simpelt hen, at der er et kæmpe potentiale for fagforeningerne for at organisere de unge,« bedyrer Henning Jørgensen.

Samtidig fremhæver han, at de unge i dag er langt mere optaget af solidaritet og kollektive løsninger end i 2002.

»De unge er ikke individualister, og de har aldrig været asociale og egennyttige. Det er en teori, der er blevet så forbandet udbredt af sociologer og økonomer, der i de sidste ti til femten år har haft travlt med at påstå, at unge kun tænker på sig selv. Men det passer ikke. De unge er ikke en flok egoister men er utroligt socialt indstillede,« siger han.

Forskningsresultaterne i den såkaldte APL-undersøgelse (Arbejdsliv og Politik set i et Lønmodtagerperspektiv) dokumenterer ifølge Henning Jørgensen, at de unge i stigende grad sværger til kollektive aftaler og solidaritet.

»Når de unge kommer ud på arbejdsmarkedet erfarer de ret hurtigt, at det er vigtigt at stå sammen. Krisen har skubbet de unge i en mere kollektivistisk og solidarisk retning,« konstaterer han.

Modbevist at unge ikke gider fagbevægelsen

Formand for LO-Hovedstaden Morten Skov Christiansen oplever også, at der er en tydelig tendens til at de unge gerne vil være medlemmer af en fagforening. Da han sidste år som faglig sekretær i Dansk Metal Hovedstaden stod i spidsen for en kampagne på hovedstadens cykelværksteder, gik det over al forventning.

“ Fagbevægelsen ser ikke ud til at være i dyb krise, når vi ser på lønmodtagernes holdning til fagforeninger og solidaritet.

Henning Jørgensen, arbejdsmarkedsforsker på Aalborg Universitet

Unge cykelsmede og lærlinge som Jacob Devantier ville gerne være med. De kunne se værdien af en overenskomst, og de var nysgerrige på, hvad den fagforening egentlig var for en størrelse.

»Det er ikke sværere at melde unge ind i fagforeningen end andre aldersgrupper. Men det er vigtigt at huske, at unge ikke melder sig selv ind i fagforeningen af sig selv. Som fagforening er vi hele tiden nødt til at komme ud på arbejdspladserne og fortælle, hvordan det faglige fælleskab fungerer,« fortæller han.

Når de unge får kendskab til, hvilket arbejde en rigtig fagforening laver, og hvordan overenskomster sikrer ordentlige arbejds- og løn vilkår, giver det ifølge Morten Skov Christiansen mening for dem at melde sig ind.

»Den nye undersøgelse fra Aalborg Universitet giver et fingerpeg om, at vi skal mere op på dupperne i forhold til de unge og tro mere på, at de gerne vil os. Det er nu modbevist, at unge kun vil sig selv og ikke gider fagbevægelsen. Vi er nogle der hele tiden har vidst, at det var løgn, men nu har vi det sort på hvidt,« siger han.

Ifølge undersøgelsen overvejer to ud af tre af de unge lønmodtagere, der i dag ikke er medlemmer, at melde sig ind i en fagforening.

»Men mange af dem aner ikke, om der er en tillidsrepræsentant på arbejdspladsen eller har ikke været i kontakt med ham eller hende. Der er en stor uvidenhed, og det gælder om at tage hånd om de unge ved at fagforeningsfolkene kommer ud til dem og er autentiske,« fastslår Henning Jørgensen.

“ Undersøgelsen er desværre et tegn på, at folk har alvorligt ondt i arbejdsmiljøet. Og jeg kan forsikre om, at fagbevægelsen tager budskabet alvorligt.

Lizette Risgaard, næstformand i LO

Mytedræber: fagbevægelsen ikke i krise

Det er ikke kun de unge, der oplever, at fagbevægelsen er mere nødvendig nu end i begyndelsen af årtusindeskiftet.

Ifølge undersøgelsen, hvor mere end 7000 lønmodtagere har besvaret et væld af spørgsmål om arbejdsliv og fagbevægelse, er det i dag næsten ni ud af ti håndværkere, sosuer, sygeplejersker og pædagoger i LO- og FTF-forbundene, der anser fagforeningerne for nødvendige for at kæmpe for deres interesser. I 2002 var det rundt regnet kun tre ud af fire, der erklærede, at fagbevægelsen var nødvendig.

Danskerne: Fagforeninger mere nødvendige end nogensinde

Fagforeninger er nødvendige for varetagelsen af lønmodtagernes interesser. Procent af samtlige lønmodtagere, der har svaret helt eller delvist enig.

[Udvalgt](#)

Kilde: Center for Arbejdsmarkedsforskning ved Aalborg Universitet, CARMA, i den såkaldte APL-undersøgelse (Arbejdsliv og Politik set i Lønmodtagerperspektiv). I alt har et repræsentativt udvalg af 7.057 personer i alderen 18 – 66 år på arbejdsmarkedet deltaget i undersøgelsen i 2014.

Professor Henning Jørgensen har gennemført APL-undersøgelsen i 1992, 2002 og 2014. Og der er en grund til at den seneste undersøgelse har fået titlen 'Fællesskabet før forskellene' pointerer han.

»Fagbevægelsen ser ikke ud til at være i dyb krise, når vi ser på lønmodtagernes holdning til fagforeninger og solidaritet. I 2014 har vi målt den højeste tilslutning og opbakning til fagbevægelsen nogensinde. På den måde er undersøgelsen en mytedræber. Danskerne er ikke individualister. De vil gerne fagbevægelsen, men paradokset er, at mange melder sig ud,« siger han.

Taber magt og indflydelse

Derfor må LO og FTF finde de rigtige strategier for at oplyse og organisere lønmodtagerne, påpeger han.

Men fagbevægelsen er også under kritisk lup hos lønmodtagerne, viser undersøgelsen. Fire ud af ti lønmodtagere mener, at fagforeningerne har for lidt indflydelse på samfundsudviklingen i dag. Blandt LO's medlemmer er det 53 procent og en stor stigning fra de 39 procent, der i 2002 tilkendegav, at fagforeningerne havde for lidt indflydelse.

Lønmodtagerne: Fagforeningerne skal have mere indflydelse

Fagforeningerne har for lidt indflydelse på samfundsudviklingen i dag. Andel, der svarer helt eller delvist enig.

Kilde: Center for Arbejdsmarkedsforskning ved Aalborg Universitet, CARMA, i den såkaldte APL-undersøgelse (Arbejdsliv og Politik set i Lønmodtagerperspektiv). I alt har et repræsentativt udvalg af 7.057 personer i alderen 18 – 66 år på arbejdsmarkedet deltaget i undersøgelsen i 2014.

Også 46 procent af FTF-medlemmerne mener, at fagbevægelsen har for lidt indflydelse på, hvilken vej samfundet bevæger sig.

»Medlemmerne oplever, at der er et tab af magt, og det er et problem« siger Henning Jørgensen og understreger, at det må fagbevægelsen finde nogle strategier for.

Men samtidig tilføjer han, at lønmodtagernes positive syn på behovet for fagforeninger overskygger deres kritik af magttabet.

En tsunami af stress og dårligt arbejdsmiljø

Spørger man lønmodtagerne om, hvad der er fagbevægelsens vigtigste opgaver i dag, kommer arbejdsmiljøet ind på en suveræn førsteplads hos både LO- og FTF-medlemmer. Mere end otte ud af ti lønmodtagere, nemlig 84 procent af lønmodtagerne erklærer, at fagbevægelsen skal kaste sig over at forbedre arbejdsmiljøet.

Lønmodtagernes ønsker til fagbevægelsen

Hvad mener du bør være fagforeningens vigtigste opgaver?

[Get the data](#)

Kilde: Center for Arbejdsmarkedsforskning ved Aalborg Universitet, CARMA, i den såkaldte APL-undersøgelse (Arbejdsliv og Politik set i Lønmodtagerperspektiv). I alt har et repræsentativt udvalg af 7.057 personer i alderen 18 – 66 år på arbejdsmarkedet deltaget i undersøgelsen i 2014.

Sikring af størst mulig løn til medlemmerne kommer helt nede på en delt femteplads, hvilket arbejdsmarkedsforsker Henning Jørgensen finder bemærkelsesværdigt.

»Industriarbejdere, rengøringsassistenter, pædagoger og andre lønmodtagere både på det private og offentlige arbejdsmarked er gode til at stille diagnosen ude på arbejdsmarkedet. Næmlig at den er helt gal med arbejdsmiljøet. Flere og flere bliver syge af at gå på arbejde på grund af et voksende pres. Der kan komme en tsunami af stress og depressioner og folk, der bliver fysisk nedslidte,« advarer han.

Henning Jørgensen ser undersøgelsen som et klart signal til fagbevægelsen om at tage fat og kæmpe for et bedre arbejdsmiljø.

»LO og FTF kan ikke sidde den her melding overhørig. Medlemmerne vil have, at fagbevægelsens top går i kamp for et bedre arbejdsmiljø. Folk ved, at de ikke kan klare presset i længden, og derfor vil flere have at fagtoppen bruger kræfterne på at skabe godt arbejdsmiljø end at sikre mere i løn,« siger han.

Skalter og valter med folks arbejdsliv

LO's næstformand Lizette Risgaard kalder det alarmerende, at arbejdsmiljøet fylder så meget hos lønmodtagerne.

»Undersøgelsen er desværre et tegn på, at folk har alvorligt ondt i arbejdsmiljøet. Og jeg kan forsikre om, at fagbevægelsen tager budskabet alvorligt,« siger hun.

Lizette Risgaard understreger, at det udover fagbevægelsen også er vigtigt, at arbejdsgiverne og politikerne på Christiansborg tager medansvar for at skabe et bedre arbejdsmiljø.

»Samtidig med at folk oplever stigende stress og pres på jobbet, vil regeringen hæve pensionsalderen. Men hvis folk skal holde flere år på arbejdsmarkedet, skal det være uden at

blive slidt op. Det er jo også fuldstændig tosset, at regeringen vil skære i Arbejdstilsynet, når folk skrider på bedre arbejdsmiljø,« siger hun.

På Lizette Risgaards dagsorden har arbejdsmiljø topprioritet, anfører hun og understreger, at kampen for et bedre arbejdsmiljø skal ses i sammenhæng med andet arbejde i LO.

»Lige for øjeblikket kører regeringen en grønthøster hen over mange områder for at skabe rum til skattelettelser. Grønthøsteren rammer arbejdstilsyn, uddannelser, arbejdsforhold og den offentlige velfærd. Skåret ind til benet skalter og valter man med vores arbejdsliv, og det vil vi sætte en stopper for,« siger hun.

Copyright © 2014 | Ugebrevet A4

Islands Brygge 32D | 2300 København S | T: +45 27837130 | E: [Kontakt os](#)